

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси, 18001, тел.: (0472) 33-43-43, факс: (0472) 33-45-30
E-mail: 02141265@ck.gov.ua, uon.choda@gmail.com код ЄДРПОУ 02141265

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Черкаська обласна рада

Про обласну програму розвитку
дошкільної освіти на період до 2027 року

На виконання рішення Черкаської обласної ради від 14.12.2011 № 10-1/VI (зі змінами від 02.12.2022 №15-29/VIII) „Про обласну програму розвитку дошкільної освіти на період до 2027 року“ (далі – Програма) органи управління освітою, місцевого самоврядування протягом 2024 року проводили необхідну роботу щодо реалізації завдань, визначених вище зазначеною Програмою, забезпечили створення умов для здобуття дітьми якісної і доступної дошкільної освіти, збереження життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

Протягом 2024 року продовжувалося будівництво нових, реконструкція та модернізація діючих найпростіших укриттів, що дозволило на кінець року у 99,7 % закладів дошкільної освіти області (далі – ЗДО) організувати освітній процес у очному і змішаному форматах (на 01.01.2024 цей показник становив 97%).

Діючі ЗДО спроможні повністю задовольнити потреби дітей дошкільного віку у здобутті освіти.

За інформацією органів управління освітою територіальних громад станом на кінець 2024 року в області функціонувало 530 ЗДО, у тому числі 354 ЗДО та 176 дошкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти. 525 діючих ЗДО (99%) перебувають у комунальній власності територіальних громад, 5 – приватні (2 ЗДО і 3 структурні підрозділи ЗЗСО, з яких 3 у м.Черкасах і 2 у м.Умані). У Шрамківській територіальній громаді у зв'язку з ліквідацією закладу загальної середньої освіти з дошкільним підрозділом створено ЗДО „Вишенька“ с.Вишневе, а у Кам'янській територіальній громаді на базі ліквідованого ЗДО утворено дошкільний підрозділ закладу загальної середньої освіти.

Черкаська обласна державна адміністрація
№ 4162/02/11-01-28 від 12.02.2025

Черкаська обласна рада

706/01-143 від 13.02.2025

У Городищенському ЗДО №1 „Джерельце“ відкрито віддалену дошкільну групу для дітей, що проживають у с.Петропавлівці Городищенської територіальної громади.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 №684 „Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів“ органи місцевого самоврядування забезпечили ведення обліку дітей дошкільного віку та вжили належних заходів щодо охоплення дітей дошкільною освітою.

Різними формами дошкільної освіти охоплено 25988 дітей дошкільного віку, у т.ч. 21772 віком 3 – 6(7) років. Показник охоплення дошкільною освітою дітей від 3 до 6(7) років становить 98 %.

Безпосередньо у ЗДО різних типів та форм власності виховувалося 25163 дітей, що на 2632 дитини менше, ніж у 2023 році, а показник чисельності дітей з розрахунку на 100 місць становив 66 осіб (2021 рік – 81, 2022 рік – 71, 2023 рік – 69). Проте, цей показник залишається високим у Леськівській (113), Червонослобідській (111), Тернівській (101) територіальних громадах. Водночас, у Будищенській (30), Вознесенській (33), Іркліївській (35), Михайлівській (35), Лип'янській (40) територіальних громадах завантаженість ЗДО є нижче середньо обласного показника. 20947 дітей, що відвідують ЗДО, віком від 3 до 6(7) років. Відсоток охоплення дітей цієї вікової категорії ЗДО становить 95%. Проте, нижче середньо обласного цей показник у Шполянській (88%), Єрківській (89%), Іваньківській (91%), Селищанській (93%), Мошнівській (94%) територіальних громадах.

Діти п'ятирічного віку стовідсотково охоплені різними формами дошкільної освіти.

Для дітей віком від 3 років і старше, які з різних причин не можуть відвідувати ЗДО, організовано соціально педагогічний патронаж, яким охоплено 104 дитини. Найбільше до такої форми здобуття дошкільної освіти залучено дітей у Балаклеївській (18), Червонослобідській (17), Тернівській (16), Чернобаївській (12), Білозірській (9) територіальних громадах.

825 дітей віком від 3 до 6(7) років охоплені іншими формами дошкільної освіти (закордонними ЗДО, сімейне виховання, консультаційні пункти, центри розвитку дитини тощо).

До 360 ЗДО області зараховано 1804 дитини з числа внутрішньо переміщених осіб, що на 100 менше, ніж на початок 2024 року.

Для 548 дітей з особливими освітніми потребами на кінець 2024 року було створено 258 інклюзивних груп.

Враховуючи демографічну ситуацію та зменшення контингенту дітей дошкільного віку протягом 2024 року засновники прийняли рішення про ліквідацію 14 ЗДО (ТГ: Христинівська – 3, Лип'янська, Чернобаївська, Дмитрушківська, Жашківська, Ладижанська, Монастирищенська, Маньківська – по 1), призупинення діяльності 10 ЗДО (ТГ: Степанецька, Калинопільська – по 2, Мокрокалігирська, Виноградська, Чернобаївська, Бабанська, Іваньківська, Чигиринська – по 1), реорганізацію 19 ЗДО (ТГ: Буцька,

Монастирищенська – по 4, Тальнівська, Смілянська – по 3, Ладижанська – 2, Драбівська, Шрамківська, Кам'янська – по 1). Приватному ЗДО „UmkaKids“ (м.Черкаси) анульовано ліцензію, а ще один приватний тимчасово призупинив роботу. 7 ЗДО м.Умані протягом року перебували на простой.

У всіх ЗДО, що працюють за очною і змішаною формами навчання, забезпечено гаряче харчування дітей. У Водяницькій, Лип'янській, Матусівській, Селищанській територіальних громадах усі діти харчуються безкоштовно, у інших розмір батьківської доплати становить від 22 до 75 відсотків від затвердженої засновниками ЗДО вартості.

У зв'язку з оптимізацією ЗДО одним із пріоритетних завдань є забезпечення доступності дошкільної освіти. За інформацією органів управління освітою територіальних громад у 238 населених пунктах 53 територіальних громад області де відсутні ЗДО проживає 1318 дітей дошкільного віку. Для забезпечення здобуття дошкільної освіти відповідно до п. 5 ст. 13 Закону України „Про освіту“ для 541 дитини (+83 до 2024 року) організоване підвезення у інші населені пункти шкільними автобусами, ще 264 дитини (+25) підвозяться батьками. Найбільше дітей підвозиться шкільними автобусами у Тальнівській – 87, Жашківській – 56, Чорнобаївській – 38, Мошнівській (34), Христинівській (29) територіальних громадах. У Паланській ТГ – 55, Балаклеївській ТГ – 40, Жашківській ТГ – 18 дітей батьки підвозять до ЗДО самостійно.

Більшість територіальних громад області вишукали можливості щодо покращання протягом 2024 року матеріально-технічної бази ЗДО. У Тернівській та Степанківській територіальних громадах завершені капітальні ремонти ЗДО. Загалом на проведення капітальних та косметичних ремонтів, встановлення пожежної сигналізації, заміну вікон, дверей, утеплення фасадів, будівництво та модернізацію найпростіших укриттів у ЗДО з місцевих бюджетів було використано майже 52 млн грн, понад 15 млн грн – на облаштування ігрових майданчиків, оновлення твердого і м'якого інвентаря, техніки для харчоблоків, придбання генераторів, встановлення енергозберігаючого обладнання. Значний обсяг робіт виконано у містах Черкаси, Канів, Жашківській, Степанецькій, Руськополянській, Корсунь-Шевченківській, Тальнівській, Степанківській та інших територіальних громадах.

253 ЗДО забезпечені 294 генераторами, у 264 встановлено тривожні кнопки, 26 охоронна сигналізація, 23 відеоспостереження.

Продовжується робота щодо оснащення та оновлення комп'ютерною технікою. У ЗДО області нараховується 1400 одиниць комп'ютерної техніки, з яких 944 підключено до мережі Інтернет, 996 одиниць мультимедійного обладнання та візуалізації, у т.ч. 42 інтерактивні комплекси. Разом з тим, у 3 ЗДО (Водяницька, Христинівська, Шевченківська територіальні громади) відсутня комп'ютерна техніка.

У ЗДО працює 8373 працівники, з яких 3746 педагогічних працівників, 319 медичних працівників.

Психологічну допомогу дошкільнятам надають 138 практичних психологів, що на 13 більше, ніж у минулому році.

Разом з тим, у ЗДО відчувається брак логопедів та дефектологів, є додаткова потреба у практичних психологах.

У ЗДО приділяється належна увага патріотичному вихованню дітей, пропаганді здорового способу життя. Традиційними стали благодійні ярмарки на підтримку Збройних Сил України, спортивні змагання „Козацькі забави“, „У пошуках козацької булави“, „Соколики“, „Сильні, сміливі, спритні“, конкурси малюнка „Я люблю Україну“, „Щасливе дитинство“. У співпраці з працівниками ДСНС проводяться уроки безпеки, конкурси дитячих малюнків.

Впродовж року приділялася належна увага підготовці та перепідготовці педагогічних працівників. На базі КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“ підвищення кваліфікації пройшов 701 педагогічний працівник, зокрема 64 керівники ЗДО, 23 – вихователі-методисти, 539 – вихователів, 36 – музичних керівників, 39 – інструкторів з фізичної культури.

З метою пошуку нових підходів до розвитку дошкільної освіти області проведено освітній калейдоскоп керівників ЗДО „Дошкільники і їх соціалізація у сучасному світі“, обласний соціально-психологічний інтенсив „Безпечне освітнє середовище у воєнний і післявоєнний період: практики підтримки дітей і педагогів“.

У січні 2024 року оновлено навчальну програму очно-дистанційних курсів підвищення кваліфікації інструкторів з фізичної культури ЗДО, згідно з новими вимогами оновленого Державного стандарту дошкільної освіти БКДО, де запропоновано практичні форми та методи інноваційного підходу до організації фізкультурно-оздоровчої освітньої діяльності.

Задля запобігання емоційного вигорання педагогів та збереження їх внутрішньої ресурсності проведено психологічний мастхев „Створення позитивного вайбу в освітньому закладі як профілактика емоційного вигорання педагогів“.

З метою поширення передового педагогічного досвіду проведено обласне педагогічне бієнале „Ефективні педагогічні практики в освітньому процесі ЗДО“, де педагогічні працівники ЗДО області презентували свої найефективніші форми, методи та прийоми роботи з дітьми дошкільного віку.

Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти провів для педагогічних працівників закладів освіти вебінар „Підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнних дій“, методичні діалоги „Використання сучасних освітніх технологій у навчанні дітей з навчальними труднощами“.

Продовжувалася робота щодо розвитку STEM-освіти. У рамках STEM-тижня „STEM-змінює країну“ педагоги ЗДО взяли участь у наступних заходах: „Кольоровий світ науки“, „Віртуальна та доповнена реальність як технології STEM“, „STEM у мистецтві та творчості“.

З метою імплементації медіаосвіти в освітній процес ЗДО відбувся освітній діалог „Як навчати медіаграмотності дошкільнят“.

КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“ у співпраці з ВФ „Крок за кроком“

за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) взяв участь у реалізації проекту „Підтримка педагогів закладів дошкільної освіти та супровід дітей у надзвичайній ситуації“, який сприяв широкому інформуванню педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з питань необхідних для створення, підтримки та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного середовища, надання психолого-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з воєнними діями на території України. Учасниками проекту були 20 ЗДО, навчання пройшли 250 педагогів.

Упродовж 2024-2025 навчального року продовжується співпраця з ВФ „Крок за кроком“ та за підтримки міжнародної організації „Think equal“ реалізується проєкт „Думай на рівних: комплексна програма соціально-емоційного розвитку та психо-соціальної підтримки дітей дошкільного віку“.

У рамках меморандуму про співпрацю у сфері дошкільної освіти між Міністерством освіти і науки України та міжнародною фундацією „Aflatoun International“ (Нідерланди), з метою покращання роботи щодо підвищення рівня соціальних прав та фінансової освіти дітей дошкільного віку ЗДО області впроваджують основи соціальної і фінансової освіти дітей дошкільного віку. У рамках поширення досвіду роботи за проєктом „Aflatot“, проведено воркшоп „Посібник Aflatot як набір інструментів для формування фінансової грамотності дошкільників“ та інтернет-семінар „Фінансова освіта дітей дошкільного віку: шляхи реалізації“.

Продовжувалася також співпраця з міжнародним фондом „LEGO Foundation“ у рамках програми „Сприяння освіті“ в Україні, а завдяки співпраці з ЮНІСЕФ у ЗДО передано 2083 комплекти плакатів „Гратися і не боятися“.

Органи управління освітою і надалі будуть приділяти належну увагу удосконаленню освітнього процесу відповідно до нових вимог Закону України „Про дошкільну освіту“, зміцненню матеріально-технічної бази та забезпеченню безпечних умов учасникам освітнього процесу.

Начальник

Валерій ДАНИЛЕВСЬКИЙ